

СПРАВКА

за отразяване на предложенията, получени в рамките на обществените консултации по проекта на Решение на Министерския съвет за одобряване на Закон за изменение и допълнение на Закона за храните

№	Участник в обществените консултации	Предложение	Приема се/ Не се приема	Мотиви
1.	Жана Величкова, изпълнителен директор на Асоциацията на производителите на безалкохолни напитки в България (Портал за обществени консултации, 19.05.2023 г., вх. № 15-00-85/19.05.2023 г. и № 15-00-90/22.05.2023 г.)	<p>В качеството ни на призната национално представителна организация на индустрията за бутилирани води в страната, през последните повече от десет години последователно отстояваме позицията си за коректно транспониране и прилагане на европейските изисквания относно етикетирването, рекламата и предлагането на пазара на бутилирани води, и за устойчиво регулиране на условията за бутилиране на минерални, изворни и трапезни води, с цел обезпечаване на развитието на сектора в условия на лоялна конкуренция и най-висока защита на здравето и интереса на потребителите.</p> <p>В тази връзка, като експерти с многогодишен опит, многократно сме заявявали готовността си пред държавата да подпомагаме процеса на развитие и надграждане на законодателството, регулиращо производството и предлагането на пазара на бутилирани води.</p> <p>В мотивите към законопроекта е указано, че предлаганите промени целят транспониране в цялост на Директива 2009/54/ЕО, включително, за да се гарантира спазването на принципа „един и същ извор – едно търговско описание“, и са мотивирани от продължаващата процедура за нарушение № 2020/4042.</p> <p>Предлаганите промени в § 1, 2, 3 и 6 не само не постигат правилното транспониране на</p>		

		<p>Директива 2009/54/ЕО, а създават още по-голяма „законодателна мъгла“ в регулацията на бутилираните води и по никакъв начин не гарантират прилагането на принципа „един и същ извор – едно търговско описание“.</p> <p>Отделно от това, на 19.04.2023 г. – един ден преди публикуването на проекта в Портала за обществени консултации, ЕК вече обяви, че завежда иск срещу България, тъй като несъответствията с Директива 2009/54/ЕО по процедура за нарушение № 2020/4042 не са отстранени. Видно е, че представеният за обществено обсъждане Проект на ЗИД на ЗХ и придружителните документи не отразяват този факт.</p> <p>В този смисъл мотивите за предлаганите промени са меко казано непоследователни и нелогични. От предложените текстове е видно, че е работено „на парче“ без да са отчетени в дълбочина последиците от такива промени и тяхната взаимовръзка с други законови и подзаконови актове.</p> <p>Съображенията ни относно предлаганите промени в Закона за храните /ЗХ/ са следните:</p>		
		<p>1.1. Относно предложените с параграф 6 легални дефиниции:</p> <p>Изразяваме становище, че с предлаганите промени в параграф 6, а именно: въвеждане на легални определения за „находище“ и „подземно водно тяло“ няма да се постигат залаганите цели. Въвеждането на предлаганите легални дефиниции поражда още по-голяма правна несигурност и по никакъв начин не обезпечават приложимия за двете категории води – натурални минерални и изворни, принцип „един и същ извор – едно търговско описание“.</p>	<p>Приема се частично.</p>	<p>Неприетите предложения са съгласно мотивите, изразени от компетентния орган МОСВ (вх. № 15-00-79/23.05.2023 г.):</p> <p>„1. В становището на АПБНБ е посочено наименованието на Директива 2009/54/ЕО, наричана по-долу за краткост „Директивата“, което е относно експлоатацията и предлагането на пазара на натурални минерални води.</p> <p>Регламентацията в Директивата обхваща бутилираните натурални минерални води</p>

		<p>Видно от изискванията на Директива 2009/54/ЕС - чл. 7 (2), б) при етикетирането на бутилираните натурални минерални и изворни води, в т.ч. за спазване на правилата, относими към търговското описание, под което се предлага водата на пазара, е заложено посочването на „наименованието на извора“.</p> <p>Предложените легални дефиниции, които би следвало да определят смисъла на използваното в Директивата понятие „извор“ в двата случая – за минерални и за изворни води, не дават отговор на въпроса какво би било наименованието на „извора“ по смисъла на Директива 2009/54/ЕС, кой е компетентния орган за неговото определяне и по какви правила се извършва това определяне. Логично, не дават и отговор на въпроса как се очаква индустрията да изпълни изискванията на Директивата и какви са гаранциите, че правилата ще бъдат спазвани във всички случаи.</p> <p>Обръщаме внимание, че съгласно Директива 2009/54/ЕС процесът на разрешаване /оторизация/ експлоатацията на „извора“ с цел бутилиране на натурални минерални води е обвързан с правилата за осъществяване на дейността по бутилиране и предлагане на продукта на пазара. Това е видно дори и от самото заглавие на Директивата – „Директива 2009/54/ЕО относно експлоатацията и предлагането на пазара на натурални минерални води“.</p> <p>Законът за водите регламентира идентификацията на находищата на минерални води в страната и подземните водни тела, процеса на разрешаване на експлоатацията им с цел бутилиране и оправоощените за това</p>	<p>и е в областта на правото на Европейския съюз в областта на храните и на потребителите, а не в областта на управлението на водите.</p> <p>В Приложение I на Директивата е дадено определение за „Натурална минерална вода“, за изискванията и критериите за прилагане на определението.</p> <p>Приложение I на Директивата, с наименование „Определение“, съдържащо изчерпателно определение за „натурална минерална вода“ и Раздел II на Приложение I – Изисквания и критерии за прилагане на определението, не се прилага за изворните води.</p> <p>Директивата се прилага по отношение на бутилираните изворни води само в частта изрично посочена в чл.9, т.4, а не в нейната цялост. В Директивата в чл.9, т.4 е дадено определение на термина „изворна вода“ и изрично са посочени текстовете от директивата, които се прилагат за изворните води (Приложение II, т.2 и т.3, чл.4, чл.5, чл.7, параграф 2, букви б) и в) и чл.8. В чл.9, т.4 от Директивата е посочено, че изворните води трябва да са в съответствие с разпоредбите на Директива 98/83/ЕО на Съвета от 3 ноември 1998 г. относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека т.е. по отношение на изворните води Директивата препраща към разпоредбите на Директива 98/83/ЕО на Съвета от 3 ноември 1998 г. относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека.</p>
--	--	---	--

		<p>органи. Законът за храните регламентира принципните правила относно разрешаване предлагането на пазара на бутилирани от съответните находища/ подземни водни тела води.</p> <p>С въвеждането в Закона за храните на легално определение за „находище“ на минерална вода, различаващо се от определението за „находище на минерална вода“ в Закона за водите, се разкъсва взаимовръзката в целия процес от разрешаване на ползването на ресурса за бутилиране до пускането на готов продукт на пазара, в т.ч. използването на определените със Закона за водите наименования на находищата, като индикация за произхода на бутилираната натурална минерална вода.</p> <p>Отбелязваме също така, че не отговаря на истината посоченото в мотивите твърдение, че въведената в Закона за водите легална дефиниция за „находище на минерална вода“ въвежда дефинициите по Директива 2000/60/ЕО – Рамковата директива за водите. Приетото с измененията на Закона за водите (ДВ, бр. 58 от 2015 г.) определение по т. 98. от ДР за „находище на минерална вода“ е с чисто национален характер. В този смисъл, без да оспорваме твърдението за различните цели, които имат двете европейски Директиви - 2000/60/ЕО и 2009/54/ЕС, споделяме разбирането, че вместо предлаганото с параграф 6, т.2, буква б) въвеждане на определение за понятието „находище“ в Закон за храните, следва да се заложи промяна на дефиницията в Закона за водите.</p> <p>Сравнението на двете легални определения: 98. "Находище на минерална вода" е подземно</p>		<p>2. Относно позицията на АПБНБ, че с предлаганите промени в параграф 6 от проекта на ЗИД на ЗХ, а именно въвеждане на легални определения за „находище“ и „подземно водно тяло“ няма да се постигнат залаганите цели, считаме че проекта на ЗИД на ЗХ трябва да бъде съобразен със становището на Европейската комисия по този въпрос.</p> <p>3. Относно становището на АПБНБ, че залаганите в § 1 на проекта на ЗИД на ЗХ промени минимизират информацията, която компетентните по Закона за водите органи следва да предоставят на министъра на здравеопазването при постъпило искане за издаване на здравен сертификат за изворна вода, обръщаме внимание на обстоятелството, че Приложение I на Директивата не се прилага за изворните води, поради което Директивата не изисква за изворните води да бъде създавана информацията по Приложение № I, приложима към натуралните минерални води.</p> <p>4. Относно позицията на АПБНБ, че е необходимо да бъде създадено легално определение на понятието „извор“ отделно за натурална минерална вода и за изворна вода считаме, че това не е необходимо за целите на Директивата. В становището на АПБНБ се създава впечатление, че изворните води, които по своя характер са подземни води с качества за питейни цели, е необходимо да бъдат съотнесени към понятието „подземно водно тяло“, което е напълно</p>
--	--	---	--	--

		<p>водно тяло или част от него, съдържащо минерални води, еднотипни по химически състав и свойства (Закон за водите), и</p> <p>22. „Находище“ е подземно водно тяло, съдържащо минерални води, еднотипни по химически състав и свойства, от което се добива минералната вода. (проект на ЗИД на ЗХ),</p> <p>недвусмислено показва единствената разлика – концепцията за разделяне на подземното водно тяло на части, и по-точно наличието на думите „или част от него“ в определението по Закона за водите. Концепцията за разделяне на части на находищата на минерални води, въведена по предложение на народен представител при приемането на измененията на Закона за водите през 2015 г. считаме, че следва да бъде подложена на преоценка и ревизия.</p> <p>Идентичен е и проблемът с идентификацията на произхода и наименованието на „извора“ при експлоатация на подземни водни тела с цел бутилиране на изворна вода. Тук дори стои с още по-голяма острота – не само поради различията в целите, с които е въведено понятието „подземно водно тяло“ в Закона за водите, но и с оглед на факта, че подземните водни тела и голяма част от водовземните съоръжения, които са посочени в издаваните на операторите разрешителни за водовземане с цел бутилиране на изворна вода, нямат имена, а само номера – идентификатори, съответно нямат достъпен информативен за потребителя смисъл за произхода на водата. Дори и да се приеме предлаганото с параграф 6 изменение в определението за „подземно водно тяло“ в Закона за храните, произходът на водата ще продължава да може да се указва само с</p>		<p>неправилно. В Директивата никъде не се споменава понятие „подземно водно тяло“.</p> <p>В определението на термина изворна вода в чл.9, т.4 от Директивата се използва понятието „източник“, за което ако се направи анализ на превода на Директивата на няколко езика ще се стигне до заключението, че понятието „източник“ в чл.9, т.4 съвпада с „излаз“ или „точка на излизане на повърхността“.</p> <p>Понятието „подземно водно тяло“ е въведено в Рамковата директива по водите за целите на планове за управление на речните басейни и за оценка на качеството и количеството на подземните води. Планове за управление на речните басейни имат определен период на действие и се приемат на всеки шест години, като е възможна промяна на подземните водни тела при изготвянето на планове за следващия шест годишен период. Целите на Рамковата директива по водите са в областта на обществените отношения в областта на управление на водите, поради което не би следвало Рамковата директива по водите да се прилага по отношение на правото на Европейския съюз в областта на храните, етикетането на храните и защитата на правата на потребителите.</p> <p>Във връзка с гореизложеното, категорично не приемаме предложенията в становището на АПБНБ за изменения в действащия Закон за водите.“.Предвид</p>
--	--	--	--	---

		<p>идентификатори.</p> <p>АПБНБ нееднократно е посочвала необходимостта от въвеждане на нормативен регламент за определяне на понятието „извор“ за бутилиране на изворни води, който недвусмислено да обезпечи спазването на изискванията на Директива 2009/54/ЕС, обвързано с издаването на разрешителното за водоземане от подземни води, използвани с цел бутилиране на изворна вода.</p> <p>В заключение: предлаганите промени на легални дефиниции не гарантират влагане в законодателството на понятието за „извор“ по смисъла на Директива 2009/54/ЕС, нито предлагат нормативни гаранции за спазването на принципа „един и същ извор – едно търговско описание“. Ако се въвеждат промени в понятието за находище, то те следва да се правят в Закона за водите. Ако се въвежда определение за „извор“ в българското законодателство по смисъла на Директива 2009/54/ЕС, то това следва да е на ниво закон и да обхваща целия процес от разрешаване на</p>	<p>Приема се</p>	<p>изразените притеснения, свързани с етикетирането на изворните води и по-конкретно прилагането на чл. 7, пар. 2, б. „б“ от Директива 2009/54/ЕС, се запазва настоящата редакция на чл. 68 от Закона за храните, поради което отпада необходимостта от прецизиране на разпоредбата на чл. 68 в съответствие с направените предложения.</p> <p>Подробни изисквания по отношение на етикетирането на бутилираните води са разписани в проекта на нова Наредба за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели, който е преминал обществено обсъждане в периода 18.02.2021 г. – 19.03.2021 г. и който предвижда етикетирането да бъде съобразено със заповедта за признаване на водата, издадена по реда на Закона за храните.</p> <p>В § 1 от допълнителните разпоредби се създава т. 7а с определение за понятието „извор“.</p>
--	--	---	-------------------------	--

		<p>експлоатацията на „извора“ с цел бутилиране до разрешаване предлагането на продукта от този извор на пазара. Осигуряването на нормативни гаранции за спазването на принципа „един и същ извор – едно търговско описание“ изисква: (1) ясно регламентирани определения на понятията „извор“ за двете категории натурални минерални и изворни води и (2) недвусмислено определение на понятието „търговско описание“.</p>		
		<p>1.2. Относно предложените промени с параграфи 1-3: Категорично се противопоставяме на промените, предложени с параграфи 1, 2 и 3. За съжаление тези промени не само няма да осигурят точното и унифицирано прилагане на Директива 2009/54/ЕС, а напротив – дори ще застрашават прилагането на принципа „един и същ извор – едно търговско описание“. Залаганите с §1 промени минимизират информацията, която компетентните по Закона за водите органи следва да предоставят на министъра на здравеопазването при постъпило искане за издаване на здравен сертификат за изворна вода. С минимизирането на тази информация се задълбочава неяснотата относно това, как министърът на здравеопазването – компетентен орган за провеждането на държавната политика по отношение на безопасността, защитата на здравето и интересите на потребителите при производството, дистрибуцията и пускането на пазара на бутилирани води, ще извърши съответните оценки (в т.ч. геоложки и хидрогеоложки), за да бъдат признати изворните води като такива и да бъде определен техният</p>	<p>Приема се частично.</p>	<p>Предложените промени с § 2 от законопроекта относно изменението на чл. 68, ал. 3 от Закона за храните отпадат и се запазва настоящата редакция на разпоредбата. По отношение на предложените промени с § 1 от законопроекта обръщаме внимание, че не отпада задължението на компетентните по Закона за водите органи да предоставят необходимата информация, в т.ч. геоложки и хидрогеоложки проучвания. Предлага се прецизиране на текстовете, а не отпадане на задължения за предоставяне на информация. Не на последно място, следва да обърнем внимание, че съгласно чл. 75 от Закона за здравето за ползването на минерални води за питейни, хигиенни, лечебни, профилактични, рехабилитационни и спортно-рекреационни цели министърът на здравеопазването или оправомощено от него длъжностно лице издава балнеологична оценка. За издаването ѝ, освен всичко друго, компетентните органи в областта на управление на</p>

	<p>източник – “извор“/ подземно водно тяло/ (т.е. – обема подземни води в рамките на един водоносен хоризонт, характеризиращ се с определено състояние на подземните води, от който се добива изворната вода.), като при признаването следва да бъде спазен принципът „един извор – едно търговско описание“.</p> <p>Предлаганите с § 1 промени не обезпечават съответствието с решението на Европейския съд по дело С 207/14, което даде тълкувание на понятието „минерална вода от един и същ извор“, приложимо съответно и за изворните води. (Понятието натурална минерална вода „от един и същи извор“ по същество трябва да се разбира като отнасящо се до натурална минерална вода, която не само произхожда от един и същ воден хоризонт или от едно и също подземно находище, но която има и едни и същи характеристики (т. 35, дело С 207/14))</p> <p>Предвидените в §2 промени, с които се отменят текстовете, регламентиращи съдържанието на списъците и заповедите на признатите натурални минерални и съотв. изворни води, са абсолютно необосновани и неприемливи, в т.ч. и с оглед на това, че създават неяснота какво предвижда националното законодателство да бъде заложено като „наименование на извора“ (идентификатор на произхода на съответната призната натурална минерална и изворна вода).</p> <p>Съгласно чл. 4 ал. 1 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност „лицензионен и регистрационен режим за извършване на стопанска дейност, както и изискване за издаване на разрешение и удостоверение или за даване на уведомление за</p>		<p>водите предоставят информация за хидрогеоложките условия и експлоатационните характеристики на находището на минералната вода. Издаването на балнеологичната оценка предхожда издаването на сертификата по чл. 67, ал. 1 от Закона за храните. По отношение на предложените промени в § 3 от проекта на акт обръщаме внимание, че посочените в т. 1 на чл. 69, ал. 2, т. 1 данни за наименование на находището – за минералните води, или идентификационен код и наименование на подземното водно тяло/извора – за изворните води, и наименованието на водовземното съоръжение, от което се добива водата се събират при издаване на сертификата по чл. 67, ал. 1 и в тази връзка е достатъчно да се посочи само номера на сертификата.</p> <p>Предвид горното, както и обстоятелството, че е необходимо да се предоставят данни за търговското описание, под което водата се предлага на пазара, е предложено прецизиране на разпоредбата на чл. 69, ал. 2, т. 1.</p>
--	--	--	---

		<p>извършване на отделна сделка или действие, се установяват само със закон“. В този смисъл настоящата редакция на чл. 68, ал. 3 от Закона за храните следва да се запази.</p> <p>Предвидените в §3 промени също са нелогични и необосновани. Думите „търговското описание, под което водата се предлага на пазара“ следва да бъде добавено към съществуващия текст на чл. 69, ал. 2, т. 1, а не да бъде поставян на негово място. Т.е. пълният текст на чл. 69, ал. 2, т. 1 следва да бъде:</p> <p>„1. наименование на находището – за минералните води, или идентификационен код и наименование на подземното водно тяло/извора – за изворните води, и наименованието на водовземното съоръжение, от което се добива водата; търговското описание, под което водата се предлага на пазара;“</p> <p>Така ще се способства извършването на оценка за прилагането на изискванията на Директивата и в частност на принципа „един извор – едно търговско описание“.</p> <p>С предлаганото заличаване на всички разпоредби в Закона за храните, рефериращи към идентификаторите на произхода на натуралните минерални и изворни води, с въвеждането на нови и различни от определените в Закона за водите дефиниции при оторизиране правото на използване на ресурс, става видна преследваната цел – да се постигне формално съответстващо транспониране на изискванията на Директива 2009/54/ЕС (без наличие на ясно забележими различия) без никакви гаранции за ефективното, коректно и унифицирано прилагане на тези изисквания на практика.</p>		
--	--	--	--	--

	<p>1.3. Относно предложените промени с параграф 4:</p> <p>Адмираме заложения подход за законово урегулиране на режима, свързан с обработките на водите.</p> <p>В мотивите на вносителя е посочено, че „не се въвеждат допълнителни изисквания, различни от тези, които и към настоящия момент се прилагат по силата на действащата Наредба за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели“. Такава концепция е залегнала и в т.н. „частична предварителна оценка на въздействието“, респективно с декларирането на липса на въздействия върху МСП и на административна тежест. Същевременно, в дисонанс с посочените твърдения, с параграф 8 от проектозакона се предлага 6 месечен срок, като преходен период за съобразяване, т.е. привеждане на бизнес операторите с неговите изисквания относно одобрителния режим за прилагане на обработки. Съществен за операторите в бранша е въпросът, как ще бъдат уредени заварените положения, т.е. идентифицираме необходимост от залагане на преходна разпоредба, която да верифицира съответствието за всички случаи на прилагане на одобрени до влизането в сила на измененията в Закона, обработки, за които са били спазени изискванията на действащата в момента наредба, респективно да е посочен срокът, в който министърът на здравеопазването или оправомощеният от него заместник-министър ще верифицира и уведоми операторите по определения в закона ред.</p>	<p>Приема се.</p>	<p>С новия § 7 от преходните и заключителни разпоредби се предвижда бизнес-операторите, извършващи обработка на натурални минерални, изворни или трапезни води, които са получили одобрение за използвания метод на обработка преди влизането на закона в сила, да продължат да използват съответния метод.</p>
	<p>1.4. По отношение на предложените промени с</p>	<p>Приема се.</p>	<p>С новата ал. 3 на чл. 116 е предвидено</p>

		<p>параграф 5: – издаване на здравен сертификат за износ на произведени в Република България бутилирани натурални минерални, изворни или трапезни води, когато държавата, за която се изнасят, изисква това.</p> <p>Принципно подкрепяме заложените в мотивите цели на предлаганата промяна спрямо досега съществуващия ред за издаване на сертификат за износ, а именно – преодоляване на невъзможността и/или затрудненията за износ на бутилирани води в трети страни като се предвиди издаване на документ при спазване изискванията на приемащата държава. Независимо от това, че подкрепяме подхода за децентрализация при издаване на сертификата за износ, изразяваме притеснение от заложеното императивно изискване за наличие на сключено двустранно споразумение с държавата, за която е предназначен износа на водата, и най-вече от липсата на яснота относно сроковете, в които е възможно да бъдат сключени такива споразумения в случаите, в които липсват такива. Считаме, че като страна член на СТО и с оглед на дефинираните от неговите органи общовалидни изисквания към придружаващите пратките за износ сертификати, както и оповестените от официалните органи на приемащата трета страна изисквания към вносителите на бутилирани води, съответно образци на здравен сертификат, същите следва да се предвидят като референтна алтернатива при липса на сключено двустранно споразумение с държава по приема на пратката.</p>		<p>при липса на сключено двустранно споразумение с трета държава директорът на регионалната здравна инспекция да издава здравен сертификат за износ на произведени в Република България бутилирани натурални минерални, изворни или трапезни води при условия и ред, определени с наредбата по чл. 37, ал. 4 от Закона за здравето (за определяне на условия и ред за издаване на здравен сертификат за износ на произведени в Република България продукти и стоки, имащи значение за здравето на човека).</p>
		<p>Видно е, че представеният за обществено обсъждане Проект на ЗИД на ЗХ и придружителните документи не отразяват</p>	<p>Приема се по принцип.</p>	<p>Съгласно чл. 5 на обнародвания в Държавен вестник, бр. 52 от 09.06.2020 г., нов Закон за храните, специфичните</p>

		<p>Решението на ЕК да сезира Европейския съд, т.е. фактът че процедурата по нарушение 2020/4042 вече е в съдебна фаза. Видно е, че представеният проект не дава цялостно решение за отстраняване на установените от ЕК в хода на наказателната процедура несъответствия на българското законодателство с Директива 2009/54/ЕО.</p> <p>В този смисъл предложеният Проект на ЗИД на ЗХ следва да бъде спрян и вносителят следва да преразгледа подхода си за законодателни промени.</p> <p>Законодателните промени във връзка с отразяване на несъответствията на българското законодателство с Директива 2009/54/ЕО следва да се разглеждат и обсъждат в цялост – едновременно законови и подзаконови /наредби/, за да се постигне пълно съответствие и ефективното прилагане във всички случаи на изискванията на Директива 2009/54/ЕС разпоредби и на принципа „един и същ извор – едно търговско описание“. Допълнително вносителят следва да представи в пълнота мотивираното становище на ЕК по наказателната процедура, аргументацията, с която ЕК сезира Европейския съд, както и предложението за уреждане на заварените случаи. Като представителна организация на засегнатата индустрия заявяваме своята готовност да подпомогнем държавата с експертно мнение в разработването на законодателните промени по отстраняване на несъответствията на българското законодателство с Директива 2009/54/ЕО.</p>	<p>изисквания към групи и подгрупи храни или определена храна, тяхното производство, преработка и/или дистрибуция се определят с наредби на Министерския съвет. Такива специфични изисквания има и към групата храни бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели, което налага и приемането на съответна наредба с постановление на Министерския съвет.</p> <p>В тази връзка и с цел транспониране в цялост на Директива 2009/54/ЕО се работи едновременно както по проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за храните, така и по проект на нова наредба.</p> <p>Предвид йерархичната свързаност на двата нормативни акта, след обнародването на измененията и допълненията на Закона за храните, изготвеният нов проект на Наредба за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели, ще бъде процедиран по Закона за нормативните актове.</p> <p>По отношение на заварените случаи обръщаме внимание, че законодателят е уредил служебно признаване на всички натурални минерални и изворни води, предлагани на пазара към датата на обнародване на Закона за храните съгласно разпоредбата на § 6 от преходните и заключителните разпоредби на закона.</p>
--	--	--	---

2.	<p>Добри Митрев, Председател на УС на Българската стопанска камара (Портал за обществени консултации, 18.05.2023 г., вх. № 15-00-87/19.05.2023 г.)</p>	<p>Българската стопанска камара от дълги години следи темата за правилното транспониране на Директива 2009/54/ЕО относно експлоатацията и предлагането на пазара на натурални минерални води в българското законодателство, свързаната с нея процедура за нарушение № 2020/4042, както и ефекта, който установените от ЕК несъответствия в българското законодателство имат върху засегнатата индустрия.</p> <p>БСК счита, че предвидените законодателни промени (в чиито мотиви е указано, че са провокирани именно от продължаващата процедура за нарушение № 2020/4042) не предлагат решение за нарушенията, установени от ЕК по процедура за нарушение № 2020/4042, и не са гаранция за спазване на принципа „един извор – едно търговско наименование“.</p> <p>Изцяло подкрепяме изразеното от Асоциацията на производителите на безалкохолни напитки в България (член на БСК) становище, че предложеният за обществено обсъждане проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за храните, следва да бъде спрял.</p> <p>Считаме, че за отстраняване на всички несъответствия в законодателството, установени в процедурата по нарушение, е необходимо:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. засегнатата индустрия да е част от процеса по законотворчество; 2. да се подходи холистично към решаването на установените в процедурата по нарушение несъответствия, като едновременно се обсъди и ревизира цялата законодателна рамка (Закон за водите, Закон за храните, Наредба за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води и др.), 	<p>Приема се по принцип.</p>	<p>Съгласно мотивите, посочени към становището по т. 1 в заключителната му част, предвид идентичността на направените предложения.</p> <p>В допълнение, определения за понятията „находище на минерална вода“ и „подземното водно тяло“ има в Закона за водите, но последният въвежда дефинициите по Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите.</p> <p>Съгласно т. 43 от решението на Съда на Европейския съюз от 24.06.2015 г. по преюдициално запитване по дело С 207/14 се посочва следното: „... за целите на тълкуването на член 8, параграф 2 от Директива 2009/54 не следва да се прави позоваване на понятията „водоносен хоризонт“ и „подземен воден обект“, съдържащи се в Директива 2000/60.</p> <p>Всъщност от член 1 от последната директива и от практиката на Съда (в този смисъл вж. решения Комисия/Люксембург, С-32/05, ЕУ:С:2006:749, т. 41 и Комисия/Германия, С-525/12, ЕУ:С:2014:2202, т. 50) следва, че с Директиви 2000/60 и 2009/54 се преследват различни цели. В действителност, докато с първата се преследват цели, свързани най-вече с околната среда, то втората е насочена към защита на здравето на потребителите и предпазването им от</p>
----	--	--	-------------------------------------	--

		<p>която регламентира както начина на експлоатация на водните обекти и предоставянето на права на водоползване с цел бутилиране, така и правилата на предлагане на бутилирана вода на пазара.</p> <p>Холистичният подход е абсолютно наложителен, не само защото в процеса участват две ведомства – Министерството на околната среда и водите и Министерството на здравеопазването, а и защото отделните актове, които регламентират техните правомощия, боравят с различни легални дефиниции към понятия като „извор“, „находище“ и „подземно водно тяло“.</p> <p>Необходимо е на ниво закон ясно и недвусмислено да се въведат легални дефиниции за понятието „извор“ за двете категории натурални минерални и изворни води, и за понятието „търговско описание“. Легалните дефиниции и предвидените административни процедури трябва да гарантират прилагането на тълкуванието за „вода от един и същи извор“, въведено с Решението на Европейския съд по дело С 207/14.</p>		<p>въвеждане в заблуждение, както и към гарантиране на честна търговия. Ето защо разпоредбите на Директива 2000/60 не могат да се считат за релевантни за исканото в случая тълкуване (вж. по аналогия решение Møller, C-585/10, EU:C:2011:847, т. 37).“.</p> <p>Предвид горното е идентифицирана необходимост от допълнение на § 1 от допълнителната разпоредба на Закона за храните, с което да се въведат определения за понятията „находище“ и „подземно водно тяло“ за целите на Директива 2009/54, а не на Директива 2000/60.</p>
3.	Евгений Иванов, изпълнителен директор на Конфедерация на работодателите и индустриалците в България (вх. № 92-Ф-47/23.05.2022 г.)	<p>Във връзка с иницирано обществено обсъждане на проект на ПМС за приемане на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за храните, след анализ и съгласуване с браншови организации, членове на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България, предоставяме на Вашето внимание следното становище:</p> <p>През последното десетилетие КРИБ проследява внимателно темата относно регулирането в сектор бутилирани натурални води – от първоначалните опити на отговорния бизнес да</p>	Приема се по принцип.	Съгласно мотивите, посочени към становището по т. 1 в заключителната му част, предвид идентичността на направените предложения.

		<p>убеди отговорните власти за наличие на проблем (несъответствие при транспонирането на Директива 2009/54) и необходимост за неговото решаване, през предварителните проучвателни фази на наказателната процедура до настоящата съдебна такава. През целия период сме отстоявали правдивите искания на отговорния бизнес да развива своята дейност в унисон с установената в цяла Европа практика и за силни и устойчиви гаранции, че огромните по размер инвестиции, които прави в разработване на находищата и водоизточниците и утвърждаване на натуралните бутилирани води, черпени от тях на пазара са защитени от паразитиращо обсебване. Ключ към последното е прилагането на принципа „един извор – едно търговско описание“ в унисон с тълкуването за „вода от един и същи извор“, въведено с Решението на Европейския съд по дело C 207/14 и с установената в Европа практика (един извор – един оператор – един бранд).</p> <p>Предлаганите да бъдат приети и внесени в Народното Събрание изменения в Закона за храните като законодателна инициатива на правителството не постигат посочените в мотивите цели – съответствие с европейското право, и в частност гарантиране спазването на принципа „един извор – едно търговско описание“, приложим за натуралните води. Вместо дългоочакваното и от страна на отговорния бизнес в сектора устойчиво решение на проблема, приемането им ще доведе до още по-голяма законодателната неяснота /разкъсвайки по абсолютно изкуствен, необоснован и нелогичен начин обвързания по Директива 2009/54/ЕС процес от оторизацията</p>		
--	--	--	--	--

		<p>на достъпа до ресурса, до предлагането на бутилираните натурални води/. Подмяната на понятийния апарат, премахването на важни и свързани с прилагането на принципа разпоредби, освен, че не е аргументирана и защитена в цялост като концепция, но залага невъзможност за съобразяване в смисъла, в който са дефинирани европейските изисквания по отношение на брандинга и етикетването на продуктите им, засягайки вложените до момента значителни инвестиции от бизнеса за налагането на продуктите на пазара и тяхната разпознаваемост от потребителите. Основен дефицит на предлаганите промени е и липсата на яснота относно заварените положения.</p> <p>С оглед на декларираната обвързаност на предлаганите изменения с процедурата за нарушение № 2020/4042, бихме искали да припомним, че в процеса на нотификация Закон за храните беше внимателно анализиран от службите на ЕК и паралелно с неговото приемане протичаше и процес на отразяване на повдигнатите от ЕК бележки и отправени критики в мотивираните становища. Това важи и по отношение на свързаните с бутилираните води разпоредби, които внимателно бяха обследвани в светлината на иницираната процедура по нарушение. Видно от мотивираното становище и забележки на ЕК към предвидения подзаконов акт – нова Наредба за бутилираните води (нотифицирана през 2022 г.), както и от решението за преминаване към съдебна фаза срещу страната по процедура № 2020/4042, именно предложения подход на детайлизиране на изискванията на законовата рамка е счетен от ЕК за не удовлетворяващ.</p>		
--	--	---	--	--

		<p>Споделяме мнение, че предлаганите законови промени не биха могли да компенсират очевидната невъзможност на администрацията да се справи в тази втора важна стъпка на ревизия на националното законодателство – в разработването, на която не беше потърсено мнението и експертизата на засегнатата индустрия и дори не беше отразено нейното становище и препоръки в процеса на общественото обсъждане. За съжаление, характер на предлаганите промени демонстрира за пореден път опит за демонстриране на формално постигнато съответствие (заличавайки всички референции към индикаторите за произход на натуралните минерални и изворни води и въвеждайки нови легални дефиниции за източниците на ресурс с всички, произтичащи от това последици, в т.ч. без отговор и кой и как ще определи новите им наименования/идентификатори).</p> <p>КРИБ категорично застава в подкрепа на позицията на АПБНБ, че предложеният за обществено обсъждане проект за изменения в Закона за храните трябва да бъде спрян. Трябва да бъде преустановено продължилото дълги години инициране на нормативни изменения „на парче“ и да бъде разработен и представен в цялост за одобрение регулаторния механизъм, който гарантира прилагането на холистичен подход при транспонирането на Директива 2009/54/ЕС и да доведе до унифицираното ефективно прилагане на нейните хармонизирани изисквания за експлоатацията и предлагането на пазара на бутилираните натурални води. Засегнатата индустрия следва да бъде привлечена като участник в нормотворческия процес, а</p>		
--	--	--	--	--

		предлаганите разпоредби – ясно да определят използваните в Директива 2009/54/ЕС и в частност в чл. 8 понятия (spring/source; trade description; name of the spring) и процедурата, която да гарантира принципа „one spring – one trade description”, обхващайки процеса от предоставянето на ресурс до предлагането на продукта на пазара. Недвусмислено трябва да бъде разписано как ще бъдат уредени заварените положения.		
--	--	--	--	--

ГЕОРГИ ЛИПЧЕВ

Главен секретар